

Z znanjem do konkurenčne prednosti

Beseda NAMASTE ima na Daljnem vzhodu pomemben, predvsem pa zelo pozitiven pomen. Gre namreč za pozdrav, ki želi sogovorniku ob srečanju vse dobro, razumevanje in sodelovanje. In prav te besede opisujejo tudi enega od centrov odličnosti pri nas – Center odličnosti NAMASTE. Zlogi v besedi sporočajo, da se center ukvarja z NAPrednimi nekovinskimi MATERIALI S TEhnologijami prihodnosti. Center združuje tri raziskovalne institucije, tri zasebne zavode in 13 gospodarskih družb.

Center odličnosti NAMASTE je nastal z željo po povezovanju raziskovalnih institucij in industrije. Akademska, tehnološka in poslovna znanja ter oprema namreč omogočajo doseči precejšen znanstveni in tehnološki napredek kot tudi prenos rezultatov v industrijo na nekaterih področjih, ki se nanašajo večinoma na anorganske nekovinske materiale, pa tudi na polimere in kompozite ter njihovo uporabo v elektroniki, fotoniki, medicini, energetiki in še kje.

V svojem manj kot triletnem delovanju so raziskovalci centra dosegli nekaj prestižnih znanstvenih uspehov, med katerimi najbolj izstopajo odkritja v mehkih kompozitih (materiali, sestavljeni iz več komponent), ki so temelj prihodnosti v optoelektroniki, elektroptiki, fotoniki in še marsikje. Še posebej pa so ponosni na znanje svojih raziskovalcev, ki ga z objavami v revijah, kot so Science, Physical Review in Nature Communications, prijavljajo strokovnjaki po vsem svetu.

Znanost ustvarja dodano vrednost gospodarstvu

Raziskovalci s svojim znanjem začnejo prav pri dnu verige z materialom, s katerim se dosežejo zelo specifične lastnosti, kar daje njihovim partnerjem iz gospo-

darstva izrazito konkurenčno prednost na trgu. To so že izkoristili v podjetjih, kot so Iskraemeco, ETI Elektroelement, Hyb, Varsi, Balder in Iskra Zaščite, če omenimo le nekatere.

Znanstvena odličnost se seveda ne zgodi čez noč in ni posledica zgolj delovanja posameznega centra odličnosti (CO). Gotovo pa je predvsem oprema centrov odličnosti tista, ki pomembno pripomore

“Neposredni stiki med raziskovalci, razvojniki in tržniki ustvarjajo zaupanje med obema sferama ter prinašajo ideje in nova sodelovanja.

ko odličnim rezultatom. V CO NAMASTE jo je za kar pet milijonov evrov, v času težkih gospodarskih razmer pa so centri odličnosti izključni vir financiranja tovrstne raziskovalne opreme. Oprema je skrbno izbrana, tako da ustreza raziskovalcem na institutih in univerzah in tudi partnerjem v industriji. Tretjina opreme je namreč nameščena tudi v podjetjih.

»Centri odličnosti niso feniksi, ki so vstali iz pepela in ki bodo odpravili vse

težave slovenske znanosti in razvoja, še posebej tiste, ki se nanašajo na tesnejše sodelovanje med akademsko in industrijsko sfero. Je pa gotovo to prvi način povezovanja med obema skupinama, ki je bil z razpisnimi pogoji vsiljen 'top down'. Povedano preprosto: raziskovalci in razvojniki ter tudi tržniki so bili prisiljeni skupaj pripraviti koherenten program, ki jih sili z roko v roki ali pa z 'glavo ob glavi' delati skupaj v laboratorijih. So dnevno, tedensko ali pa vsaj mesečno v neposrednih stikih, to pa je tisto, kar ustvarja zaupanje med obema sferama in prinaša ideje in nova sodelovanja,« poudarja direktorica Centra odličnosti NAMASTE prof. dr. Marija Kosec.

Čeprav so bili vsi centri odličnosti na začetku financirani s pomočjo sredstev ministrstva za visoko šolstvo, znanost in tehnologijo, pa so prisiljeni za nadaljnje projekte iskati nove vire financiranja. CO NAMASTE dodatne vire išče pri javni agenciji za raziskovalno dejavnost (ARSS), hkrati pa pričakuje tudi pozitiven odziv na nekaterih razpisih evropske komisije in še več sodelovanja z domačimi podjetji. Le tako bodo lahko nadaljevali postavljene projekte in s svojim znanjem pripomogli k hitrejšemu izhodu Slovenije iz recesije.

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA IZOBRAŽEVANJE,
ZNANOST, KULTURO IN ŠPORT

Naložba v vašo prihodnost
OPERACIJO DELNO FINANCIRA EVROPSKA UNIJA
Evropski sklad za regionalni razvoj